

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ВИДО ЗА РАБОТА НА ОБРАЗОВАНИЈАТО
СКОПЈЕ

Примено:	05.09.2012	Прилог	Видност
Орг единица	Број		
07	246116		

Корисник: 0705
Бр на предмет: 710510
05.09.12. Р.В.Ч.

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) и член 31 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11 и 6/12), министерот за образование и наука ја утврди Наставната програма по обоеа за петто одделение на шестгодишното основно музичко и балетско образование.

**НАСТАВНА
ПРОГРАМА**

ОСНОВНО МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ

**ШЕСТГОДИШНО ОСНОВНО
МУЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ**

ОБОА

Скопје, 2012

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

1. ВОВЕД

Во шестгодишното основно музичко училиште на инструментот обоа можат да се запишат ученици кои наполниле од 8 до 10 години.

Целта на наставата по обоа е на учениците да им се развие љубов кон инструментот и музиката, да се оспособат за изразно солистичко, камерно и оркестарско музицирање, естетско и емоционално вреднување на музичките дела поткрепени со музички знаења по однос на нивната содржина и форма. Учениците се обучуваат и стекнуваат знаења, навики и вештини за изведување на музичките дела и се оспособуваат за самостојна работа на инструментот обоа. Наставната програма за обоа е да се оспособи ученикот технички да го совлада инструментот за понатамошно школување во средните и високите музички школи и да се изгради во добар сестран уметник.

Наставата се изведува индивидуално. На крајот на учебната година секој ученик полага годишен испит.

- Неделниот фонд е 2 часа по 40 минути, односно годишен фонд - 72 часа.

- Статус на предметот: задолжителен.

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ПО ОБОА ЗА РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД ОД II ДО VI ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да се запознае со инструментот и неговите карактеристики и изразни можности;
- да објаснува за мелодиско и ритмичко читање и свирење на нотен текст;
- да се приспособува за свирење на дурски и молски скали во една, две и повеќе октави;
- да ги запознае и проширува знаењата за изразните можности на инструментот;
- да се здобие со искуство за свирење на нотен текст со посложена ритмичко-мелодиска и хармонска структура;
- да стекне потребни знаења за правилна стилска интерпретација на музиката;
- да се оспособува за соло, камерно и оркестарско музицирање;
- да развива способности за доживување и изразување на музиката;
- да развива интерес кон инструментот и музиката;
- да развива љубов и интерес за изразување и доживување на музичкиот фолклор;
- да го развива музичкиот вкус и критичкото мислење;
- да биде информиран за истакнати музички уметници и творци во земјата и странство;
- да придонесува за збогатување на емоционалниот живот;

- да придонесува за негување на култивиран пријатен тон и чиста интонација;
- да придонесува за формирање на личност со позитивни лични одлики;
- да придонесува за развивање на музичката меморија;
- да придонесува за прифаќање и доживување на убавото во музиката;
- да стекнува љубов кон класичната музика;
- да ја доживее убавината на музиката;
- да формира навика и потреба за посета на концерти, оперско-балетски претстави и други музички приредби;
- да формира работна култура;
- да стекнува сознанија за музичката култура на своето опкружување;
- да ја развива креативноста;
- да препознава нотен текст, музички термини и ознаки;
- да развива способност за прецизно интонирање на тонска висина;
- да знае да репродуцира нотен текст (ритмички и мелодиски);
- да го развива внатрешниот слух;
- да ја развиве музичката меморија и вниманието;
- да стекне самодоверба во изведувањето на музичкиот текст;
- да го открива и почитува сопственото музичко изразување и да го почитува музичкото изразување на другите;
- да се поттикнува за работа во пар и во група;
- да ги разбира и прифаќа правилата на однесување во индивидуалните и во колективните музички активности.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ПО ОБОА ВО V ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да ја совладува техниката на дишење со помош на дијафрагма;
- да зазема правилно држење на телото при свирењето;
- да ја запознава техниката на свирење скали во опсег на обоата од **б** до **Е3**;
- да ја развива техниката на изведување атака;
- да ја развие синхронизацијата на прстите, јазикот и дишењето;
- да ја развива способноста за свирење на различните техники на артикулација: легато, стакато, портато и др;
- да го негува чувството за метро-ритмичка пулсација и темпо,
- да развива способност за свирење мелодии и песни со разновидна ритмичко-мелодиска линија;
- да придонесува за негување на култивирани пријатен тон и чиста интонација;
- да развива способност за прецизно интонирање на тонска висина;
- да развива способност за следење интонација од инструмент;
- да развива музичка меморија;
- да покажува интерес за слушање музика, посета на концерти и други приредби;
- да се оспособува за активно, внимателно слушање на музиката;
- да развива чувство за музичка изразност;
- да развива чувство за ритам;
- да развива интерес за изведување на спонтани импровизации на кратки музички мотиви;
- да знае да репродуцира нотен текст (ритмички и мелодиски);
- да развива интерес кон инструментот и музиката;
- да придонесува за развивање на музичката меморија;
- да ја развие способноста да ги изведува скалите и композициите во побрзо темпо.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Тема I: Скали			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
-да ги презентира скалите до три предзнаци;	C-Dur / a-moll	Дурска скала	АКТИВНОСТ 1 Употреба на скалите во целиот опсег на обоата од б (<i>мало</i>) до е3 .
-да ги презентира разложено трозвучието и четворозвучието на соодветните скали;	G-Dur / e-moll D-Dur / h-moll	Молска скала (хармонска)	АКТИВНОСТ 2 Користење на скалите по следниот редослед: скала, трозвук, разложен трозвук, четворозвук, и разложен четворозвук.
-да ги препознава тоновите во соодветни скали;	A-Dur / fis-moll F-Dur / d-moll		
-да ги демонстрира скалите технички правилно;	B-Dur / g-moll	Трозвук	АКТИВНОСТ 3 Употреба на правилниот прсторед за одделни тонови во некои скали.
-да ги презентира скалите со шеснаестини ноти;	Es-Dur/ c-moll	Доминантен септакорд Намален септакорд	АКТИВНОСТ 4 Од молските скали се користат само хармонските молски скали.
-да ги презентира скалите во побрзо темпо;			
-да презентира легато и портато;			
-да ги презентира скалите со различна артикулација;			АКТИВНОСТ 5 Употреба на метроном за ритмички попрецизна презентација на скалите.

Тема II: Технички вежби			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>-да ги демонстрира дадените скали на паамет;</p> <p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none">-да се приспособува за техниката на свирење на инструментот;- да се приспособува за контрола на дишењето;-да го демонстрира правилно нотниот текст;-да ги демонстрира дадените вежби во соодветно темпо;-да демонстрира правилна интонација;-да го негува чувството за метро- ритмичка пулсација и темпо;-да ги употребува различните техники на артикулација;-да ги презентира вежбите во побрзо темпо;-да демонстрира свирење на вежби со различни нотни вредности.	<p>- Тонски вежби</p> <p>- Вежби</p>	<p>Артикулација</p> <p>Стакато</p> <p>Легато</p> <p>Метрика</p> <p>Нотни вредности</p>	<p>Метод на демонстрација; монолошки метод; дијалошки метод; метод на споредба;</p> <p>Активност 1 Употреба на јазикот како средство за повеќе видови на артикулација.</p> <p>Активност 2 Користење на метроном</p> <p>Активност 3 Употреба на правилниот прсторед за одделни тонови во зададените вежби.</p> <p>Метод на демонстрација; монолошки метод; дијалошки метод; метод на споредба; метод на обиди и грешки.</p>

Тема III: Етиди			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none">- да го демонстрира правилно нотниот текст на зададените етиди;- да го негува чувството за метро- ритмичка пулсација- да го приспособува звукот и интонацијата на инструментот;- да ја приспособува контролата на дишењето;- да ја приспособува синхронизацијата на прстите, јазикот и дишењето;- да ги препознава и употребува различните техники на артикулација на тонот: легато, стакато, портато, тенуто и др.;- да ги демонстрира дадените етиди во соодветно темпо;- да демонстрира правилна интонација;- да ги демонстрира етидите напамет за развивање на музичката меморија.	<p>- Етиди</p>	<p>Етиди Артикулација Стакато Легато Динамика Темпо</p>	<p>Активност 1 Користење на етиди со различен карактер.</p> <p>Активност 2 Употреба на правилниот прсторед за одделни тонови во зададените етиди.</p> <p>Активност 3 Употреба на јазикот како средство за повеќе видови на артикулација во етидите.</p> <p>Активност 4 Слушање етиди.</p> <p>Активност 5 Користење на метроном.</p> <p>Метод на демонстрација, монолошки метод, дијалошки метод, метод на споредба, метод на обиди и грешки.</p>

Тема IV: Композиции со клавирска придружба			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none">- да ја објаснува содржината на композицијата;- да го изедначува звукот и интонацијата на инструментот;- да го демонстрира правилно нотниот текст на зададените композиции;- да го презентира уметничкиот израз при интерпретацијата на музичкото дело;- да ги разликува различните стилски карактеристики на зададените музички дела;- да демонстрира прецизност при изведбата на зададените композиции;- да ги демонстрира композициите напамет за развивање на музичката меморија.	<p>Свирење на композиции</p>	<p>Корелетичија Пијано</p>	<p>Активност 1 Анализа на композицијата.</p> <p>Активност 2 Користење на композиции со различен карактер.</p> <p>Активност 3 Користење на композиции од различни епохи.</p> <p>Активност 4 Посета на концерти.</p> <p>Активност 5 Учество на концерти и натпревари.</p> <p>Активност 6 Проба со пијано придружба.</p> <p>Метод на демонстрација; монолошки метод; дијалошки метод; метод на споредба; метод на обиди и грешки.</p>

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Со оглед на возраста на учениците, часовите по обоа треба да вклучуваат различни видови на музички активности.

Се препорачува слушање на снимена музика и во изведба на наставникот, за воочување на нејзиниот карактер и изразните средства, како и за доживување и совладување на наставните содржини.

Учениците треба да се навикнуваат на свирење по ноти со почитување на сите ознаки (темпо, динамика итн.), правилно фразирање и да се негува чувството за метро-ритмичка пулсација. Обработка на композициите коишто се свират на часовите: хармонија, солфеж, музички форми итн. За посликовито претставување на висината на тоновите и нивното попречиано интонирање треба да се применува пеење на нотниот текст.

Се препорачува посета на концерти во текот на целата учебна година, како и слушање на разновидна музика, а особено на композициите кои ќе се исполнуваат.

Се препорачува редовно појавување на учениците на аудиции, јавни часови, концерти, на електронски медиуми итн.

За добивање на пореална слика за напредокот на учениците во текот на учебната година потребно е учениците редовно да се пријавуваат и да учествуваат на државни и меѓународни натпревари.

- *Препораки за користење на годишниот фонд на часови (ориентационо планирање на наставните часови по наставни теми и целини):*

- тема I: **Скали** - 12 часа;
- тема II: **Технички вежби** - 25 часа;
- тема III: **Етиди** - 25 часа;
- тема IV: **Композиции со клавирска придружба** - 10 часа.

- *Наставни средства:*

- инструмент;
- писок (трски);
- учебници по избор на наставникот;
- посета на концерти и други музички манифестации;
- Интернет, образовни софтвери;
- списанија;
- аудио-визуелни средства.

Литература (препорака):

Етиди и технички вежби:

Evelyn Rothwell – Техника за обоа 2

BANDFOLIO -Band Method Book 3 OBOE

Композиции со клавирска придружба:

H.Purcell – Air in d minor
Schumann – op.68 Album za mladi br.8 "Wild Rider"
Boccherini – Minuet with Trio
Bizet – Toreador song from Carmen
Handel – Admirals Boscowins March
Schytte - Gavotte

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за музичко изразување, ангажираноста, посветеноста во работата, како и тимската работа.

При следењето на постигањата на учениците, наставникот треба особено да внимава на индивидуалниот пристап во постигањата на секое поединечно дете.

Во текот на наставата редовно се следи развојот на секој ученик. На крајот од годината се организира јавен час отворен за родителите и за другите наставници на кој учениците би имале можност да ги претстават активностите застапени во текот на учебната година и своите постигања.

На крајот на учебната година ученикот полага испит со следнава програма:

**скали: две скали (дурска и молска);
етиди: две етиди од наведената литература, со различен карактер (една мелодиска, една техничка);
композиции: една композиција по слободен избор.**

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Целите и задачите на наставниот предмет обоа се реализираат во кабинет за индивидуална настава, огремен со потребните наставни и нагледни средства, според нормативот за музичкото училиште.

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Воспитно-образовната работа по предметот обоа може да ја изведува лице кое завршило:
- факултет за музичка уметност, студиска програма обоа и стекнат назив дипломиран обоист.

Наставникот треба да има стекнато педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

Изготвил: Работна група формирана со решение број 02-567/1 од 09.02.2012 година
Координатор: м-р Анкица Витанова, советник, Биро за развој на образованието *AV*
Контролирал: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор *M.Č.*

Одобрил: м-р Весна Хорватовиќ, директор *V. Horvatović*

Потпис и датум на утврдување на наставната програма

Наставната програма по **обоа** за петто одделение на шестгодишното основно музичко и балетско образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

на ден 03.05.2016

Скопје
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БР 11-4857/К
04.08.2016 ГРА
СКОПЈЕ

М-р Панче Кралев

